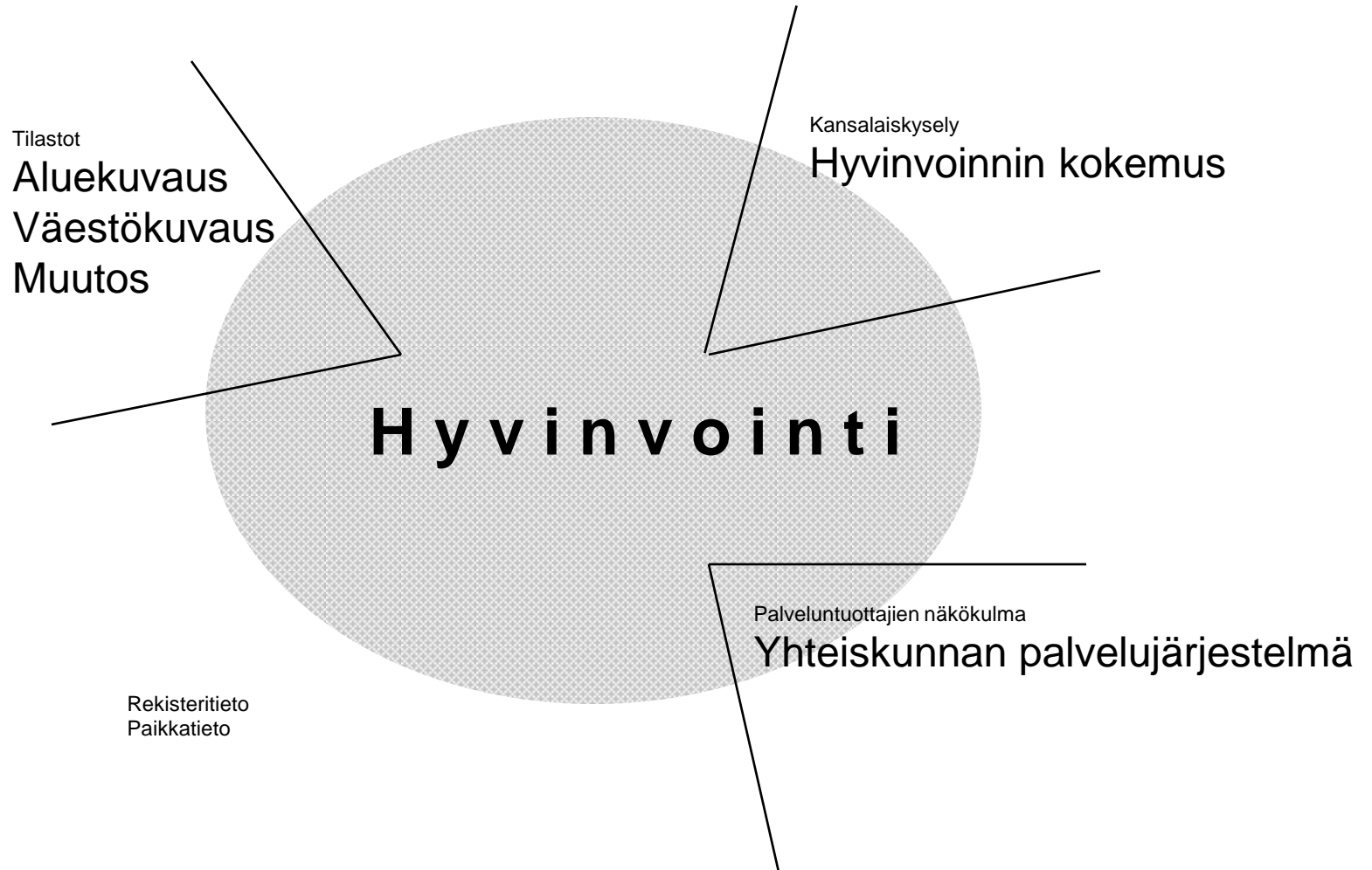
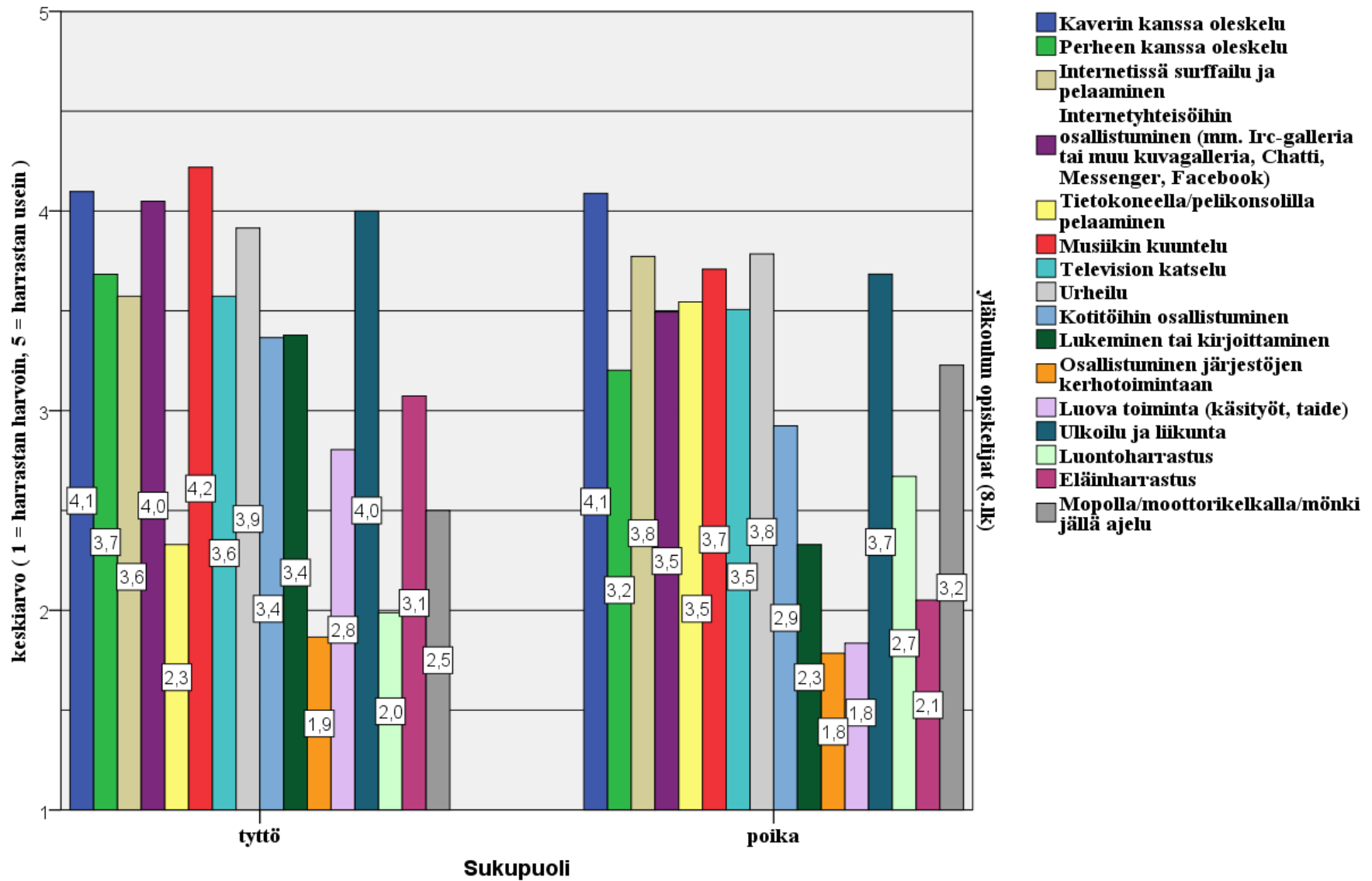


1. Alustavia tuloksia lasten ja nuorten kyselytutkimuksesta
2. Johtopäätöksi hyvinvointiohjelman näkökulmasta

Petri Kinnunen  
18.11.2010

# Hyvinvointimittarin aineistot



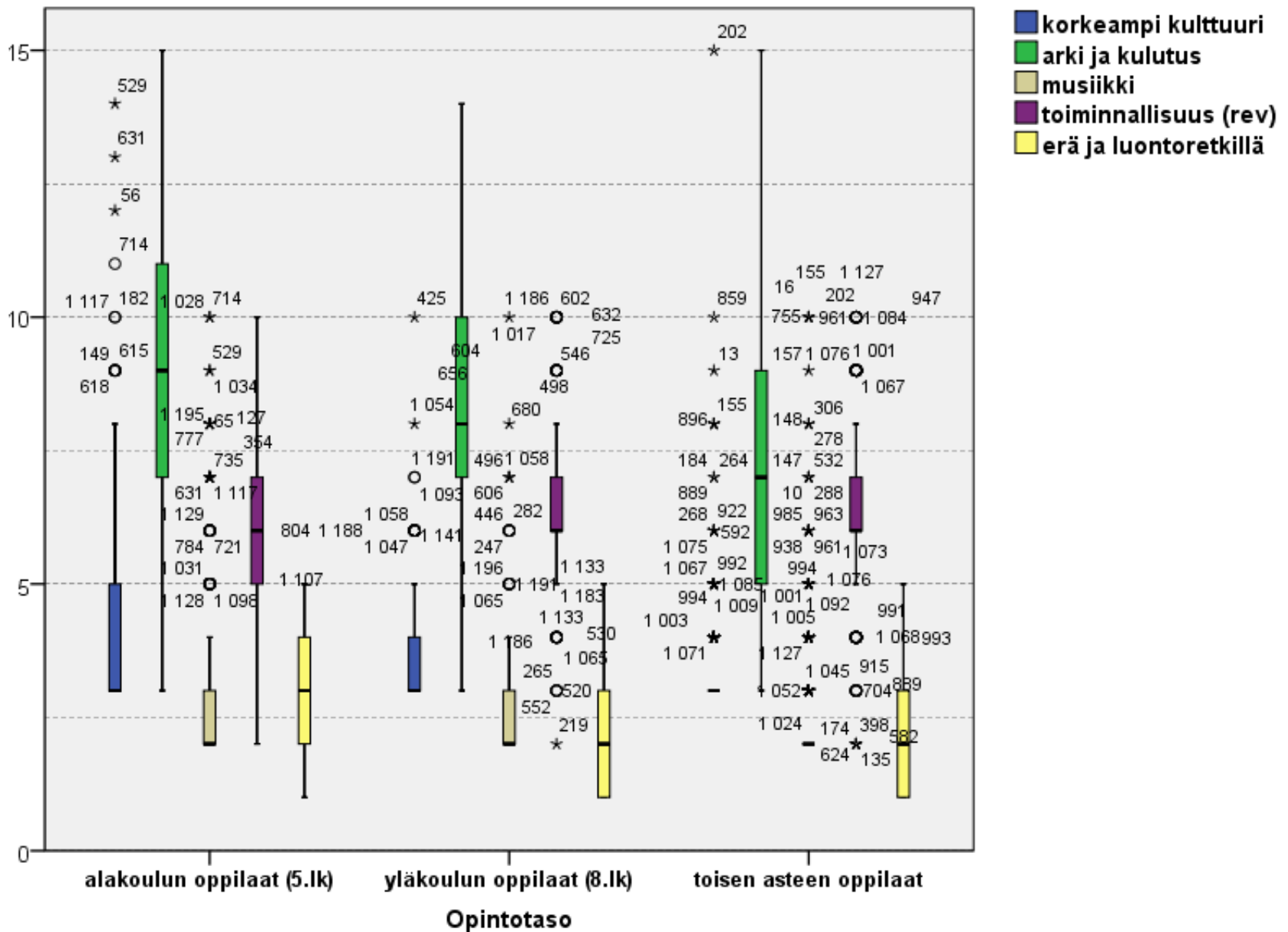


Rotated Component Matrix<sup>a</sup>

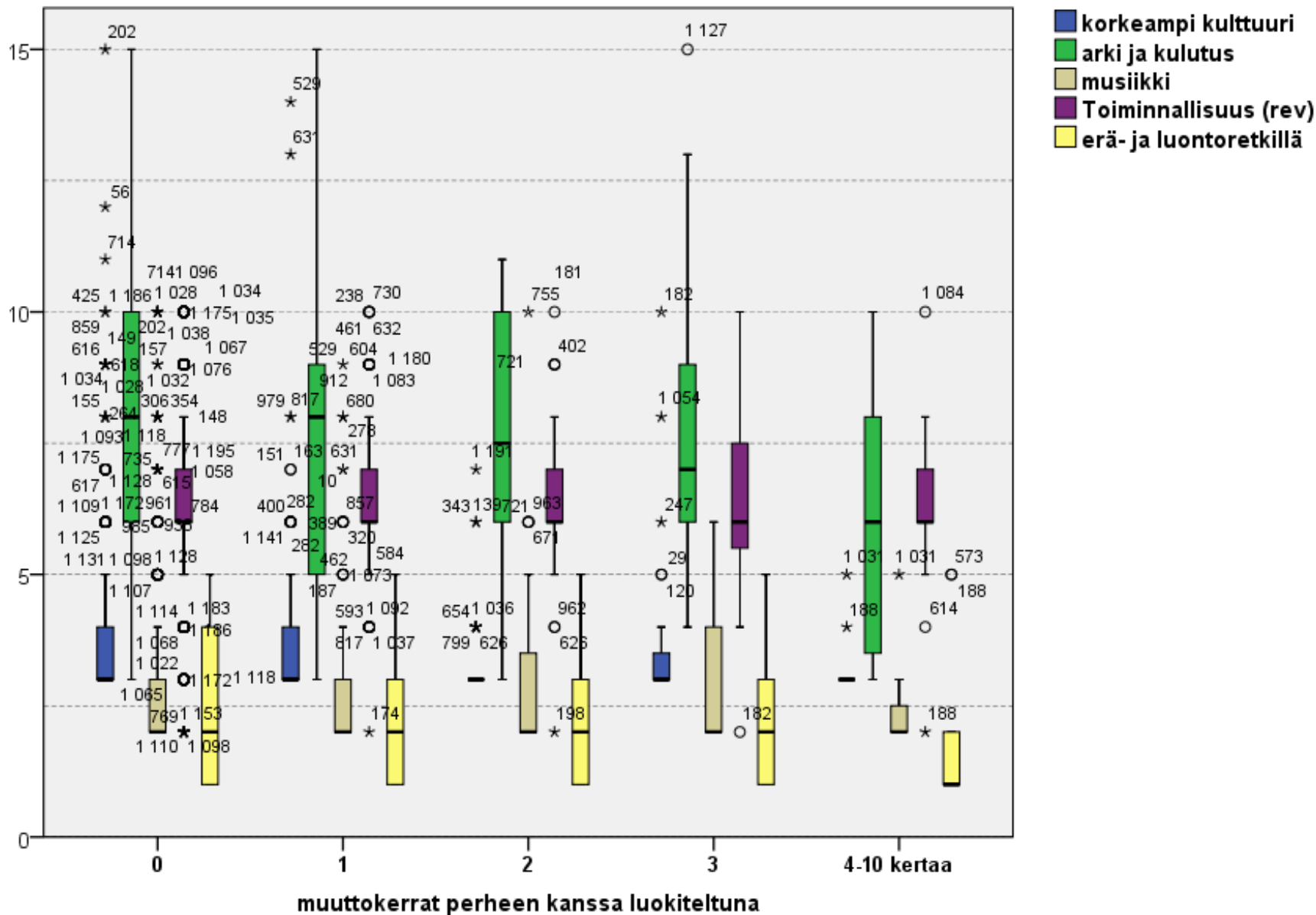
	Component				
	1	2	3	4	5
Musiikin_kuuntelu	,803				
Internetyhteisöihin_ osallistuminen	,743				
Internetissä_surf_ja_pelaus	,728				
Television_katselu	,724				
Luova_toiminta		,852			
Osall_järjestö_ kerhotoimintaan		,693			
Lukeminen_tai_kirjoittaminen		,660			
Eläinharrastus		,628			
Urheilu			,892		
Ulkoilu_ja_liikunta			,865		
Tietokoneella_pelikonsolilla_ pelaus				,730	
Mopolla_moottorikelkalla_ mönkijällä_ajelu				,634	
Luontoharrastus				,564	
Perheen_kanssa_oleskelu					,714
Kotitöihin_osallistuminen					,600
Kaverin_kanssa_oleskelu					

Extraction Method: Principal Component Analysis.  
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

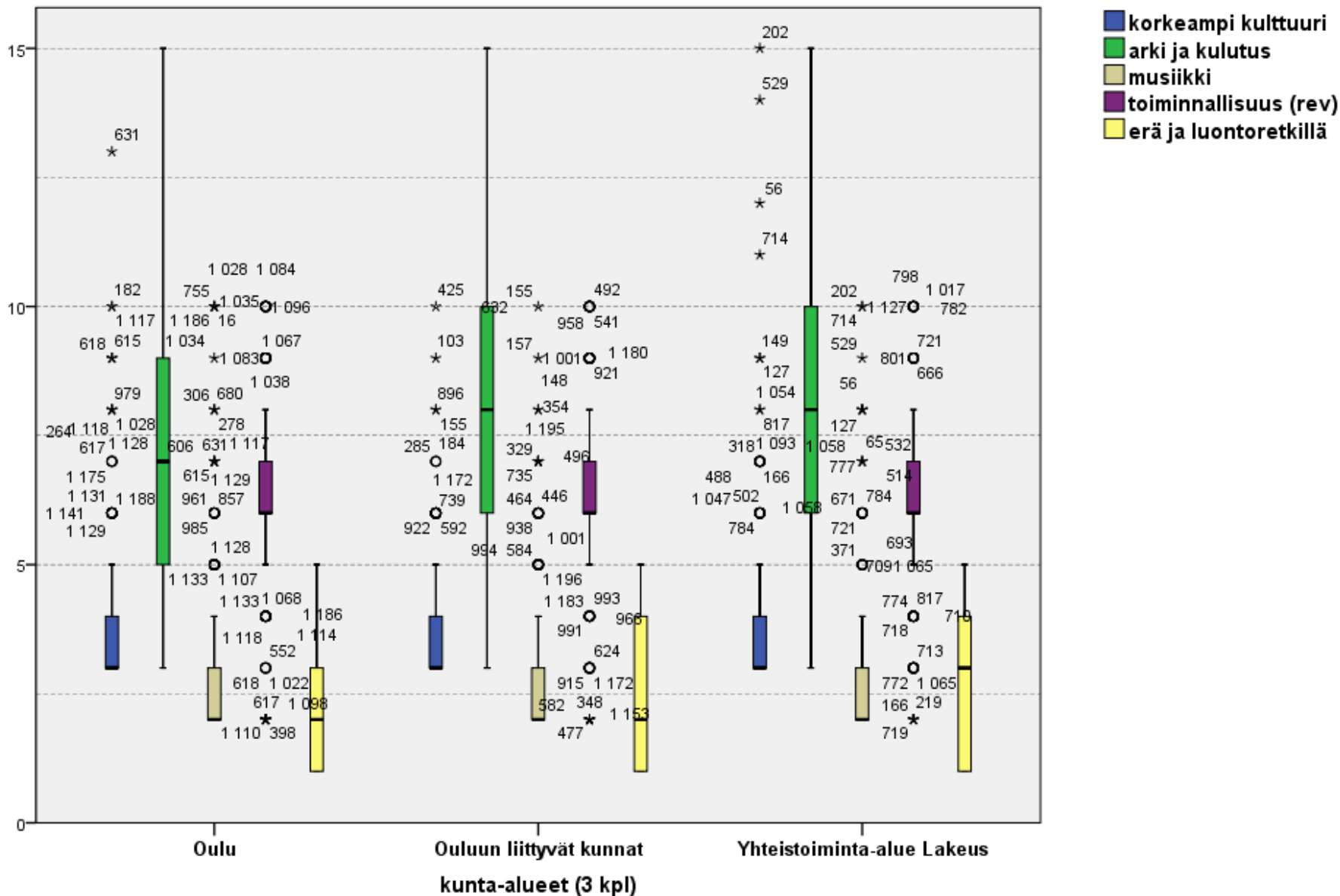
a. Rotation converged in 9 iterations.



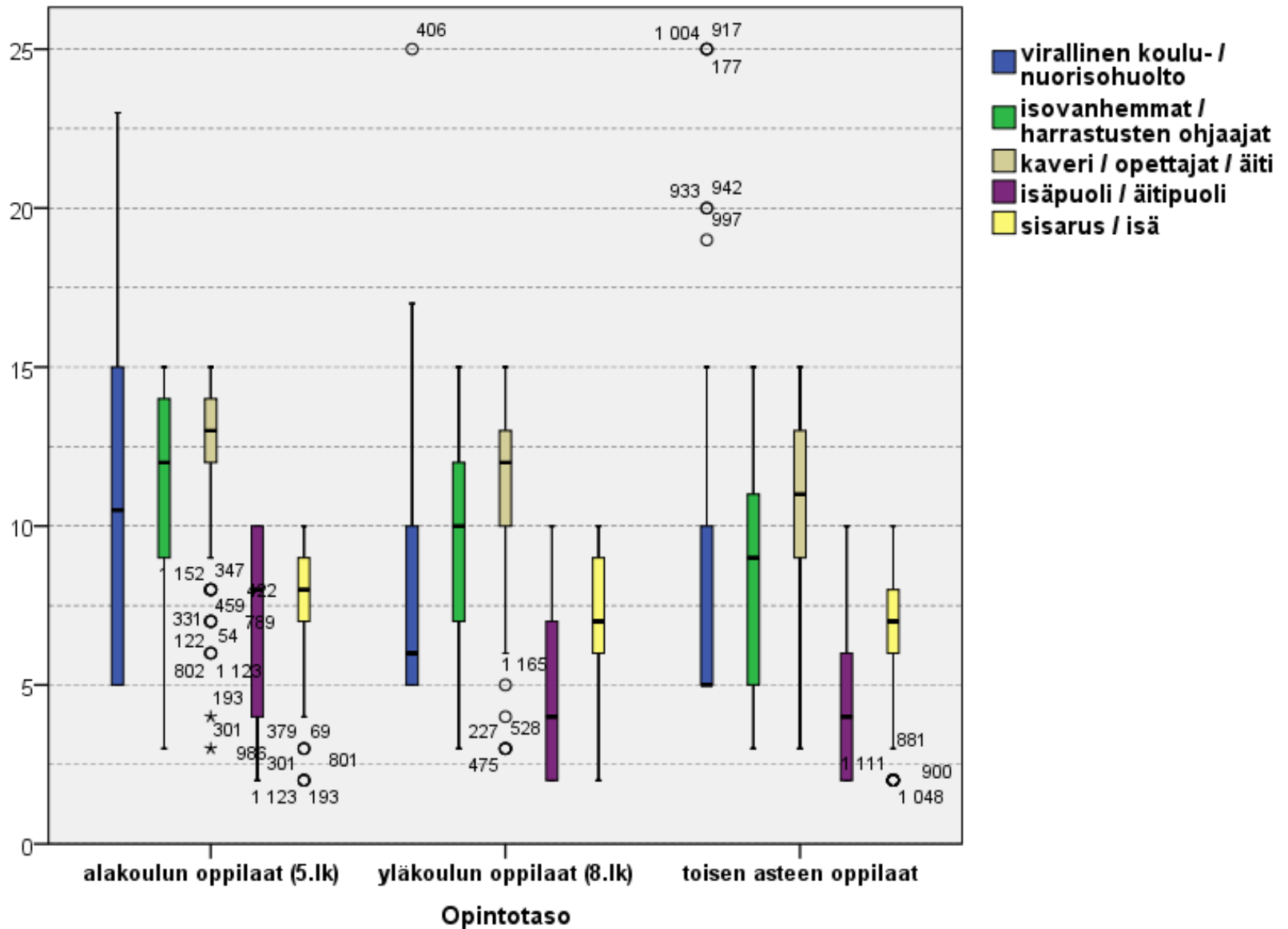
**KUVIO 4.** Kysymyksestä ”Kuinka usein käyt perheesi kanssa seuraavissa tapahtumissa tai paikoissa” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma opintotasoittain. (Listwise-karsinta.)



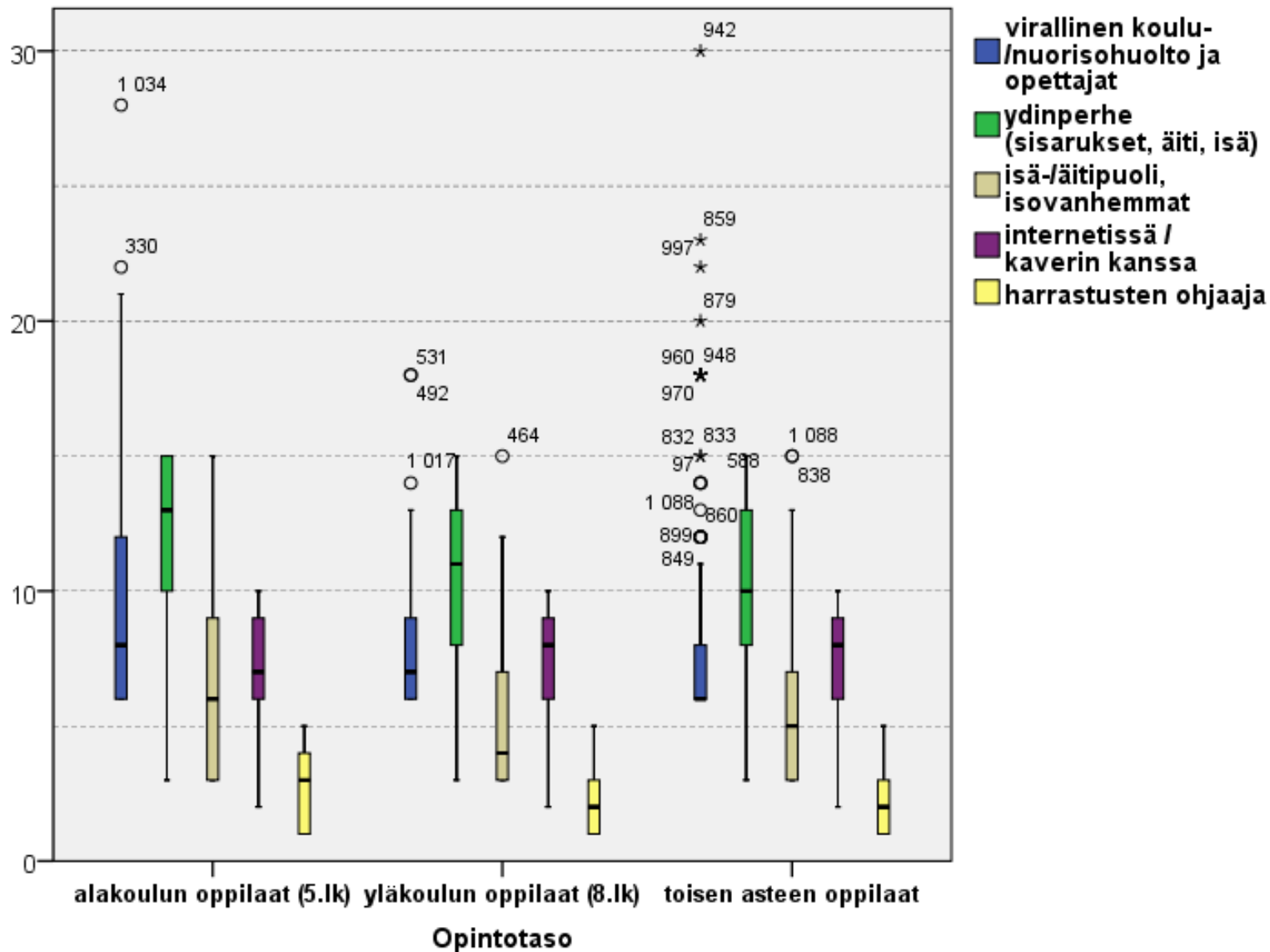
**KUVIO 6. Kysymyksestä ”Kuinka usein käyt perheesi kanssa seuraavissa tapahtumissa tai paikoissa” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma muuttokerroittain. (Listwise-karsinta.)**



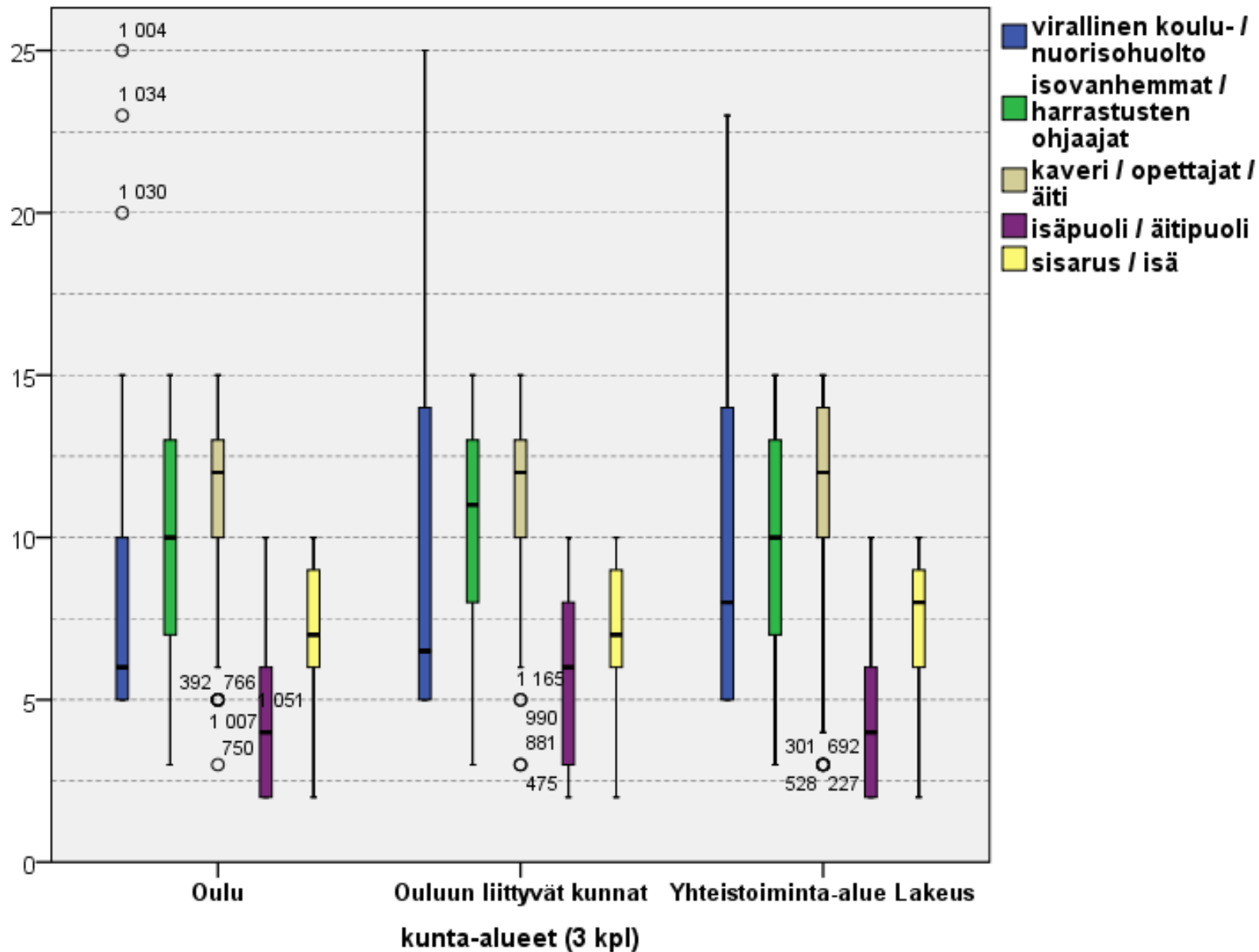
**KUVIO 7. Kysymyksestä ”Kuinka usein käyt perheesi kanssa seuraavissa tapahtumissa tai paikoissa” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma kunta-alueittain. (Listwise-karsinta.)**



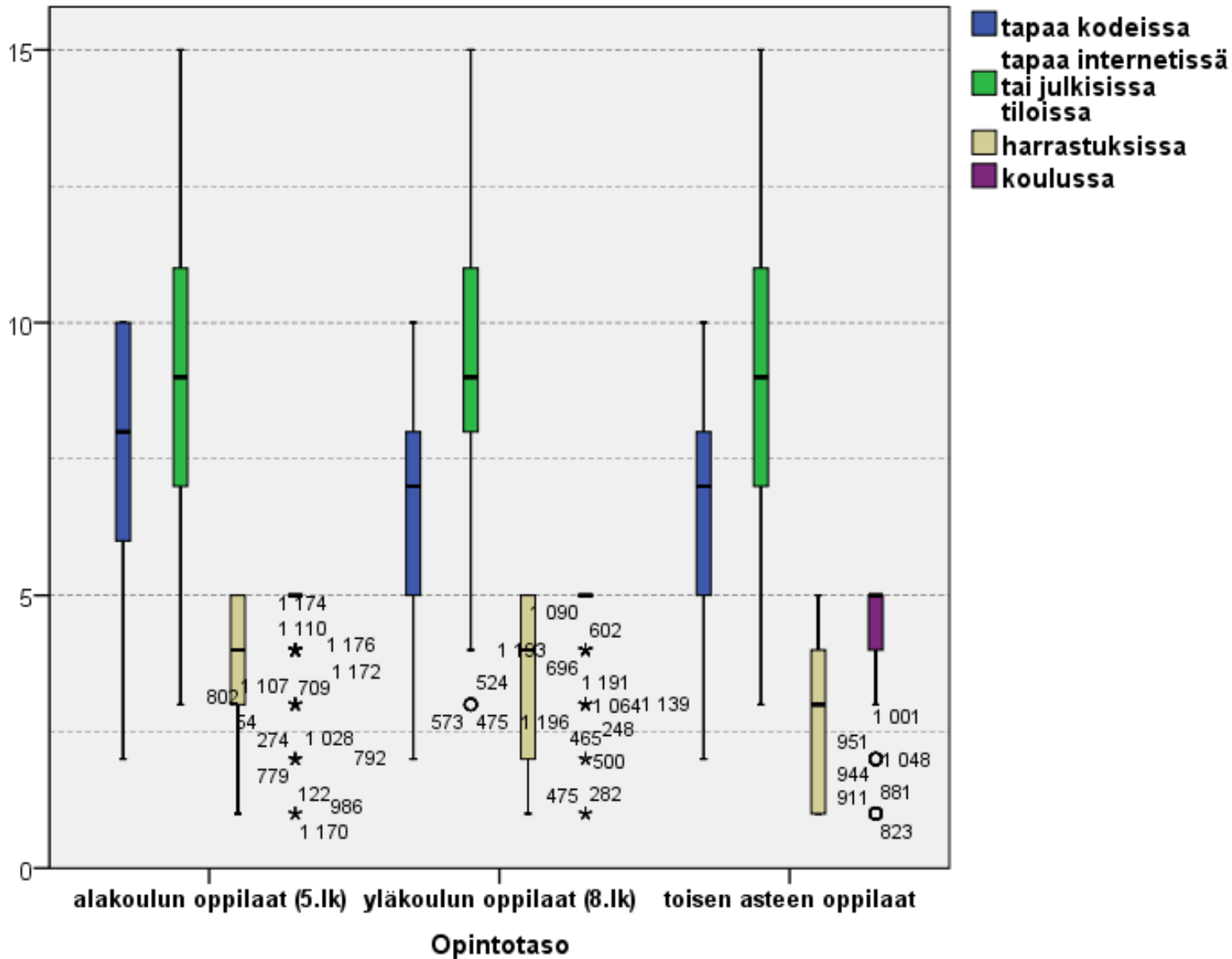
**KUVIO 8. Kysymyksestä ”Kuinka usein seuraavat henkilöt huomaavat onnistumisesi” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma opintotasoittain. (Pairwise-karsinta.)**



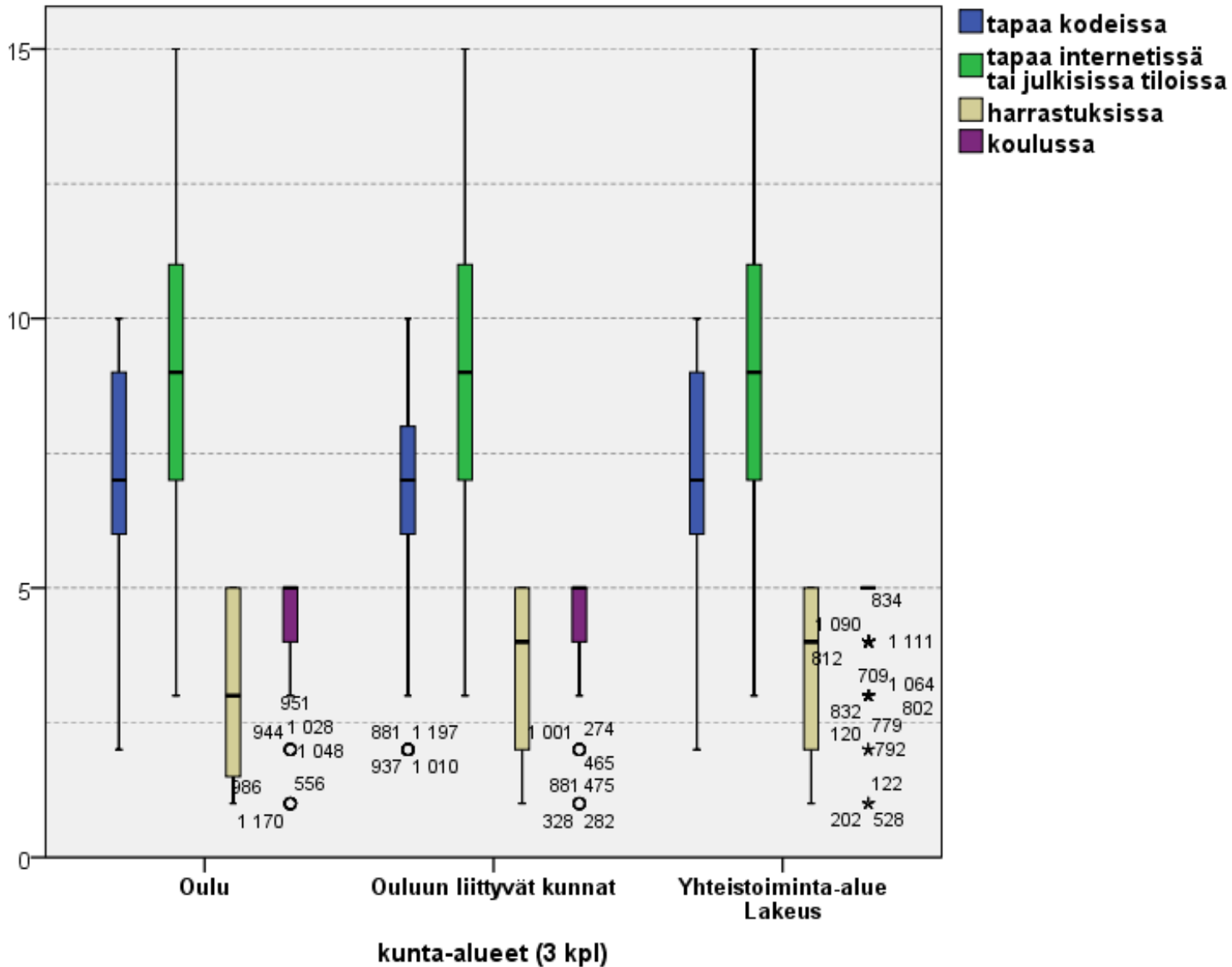
**KUVIO 12.** Kysymyksestä ”Kenen kanssa puhut ilon aiheista ja onnistumisistasi” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma opintotasoittain. (Pairwise-karsinta.)



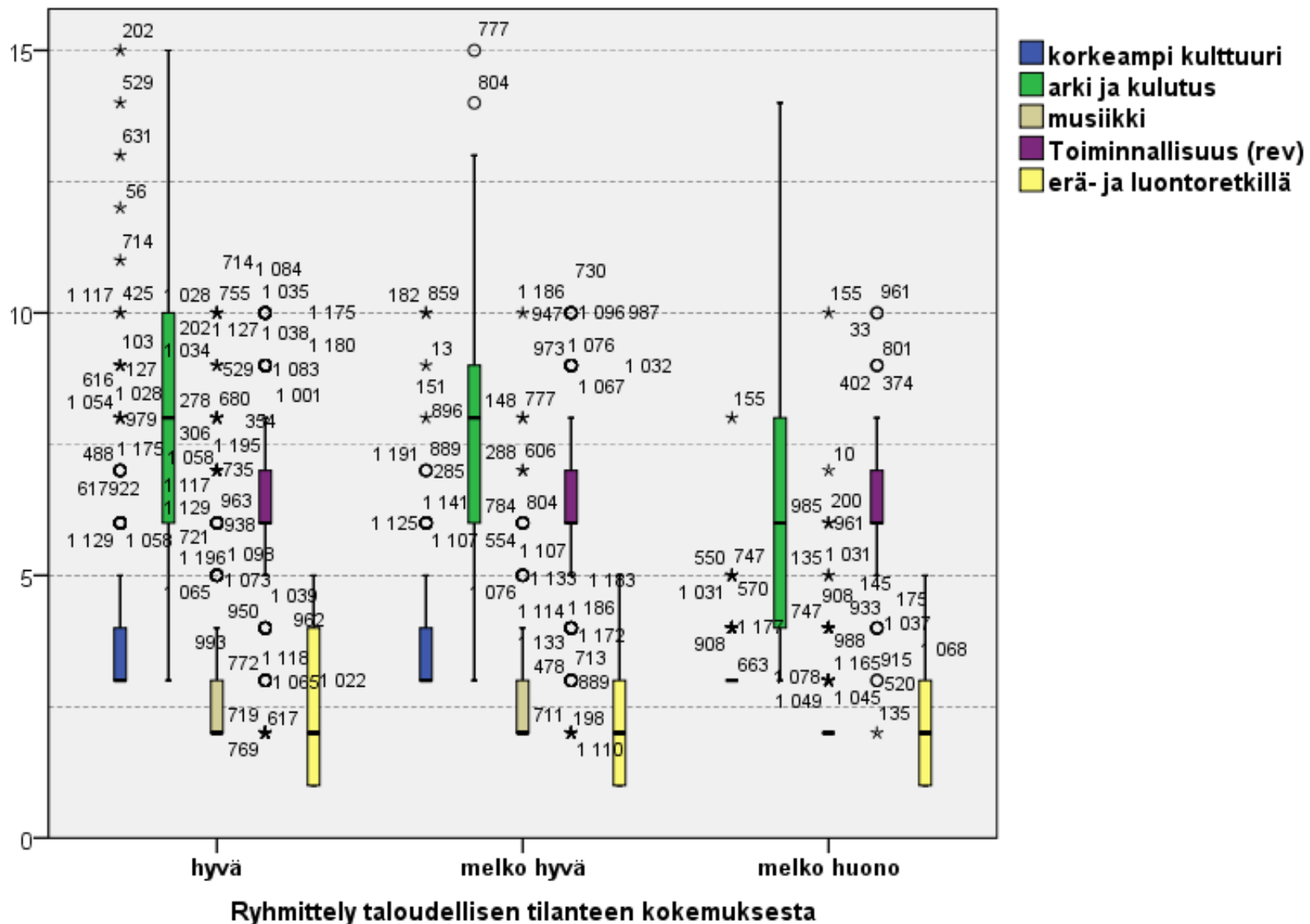
**KUVIO 11. Kysymyksestä ”Kuinka usein seuraavat henkilöt huomaavat onnistumisesi” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma kunta-alueittain. (Pairwise-karsinta.)**



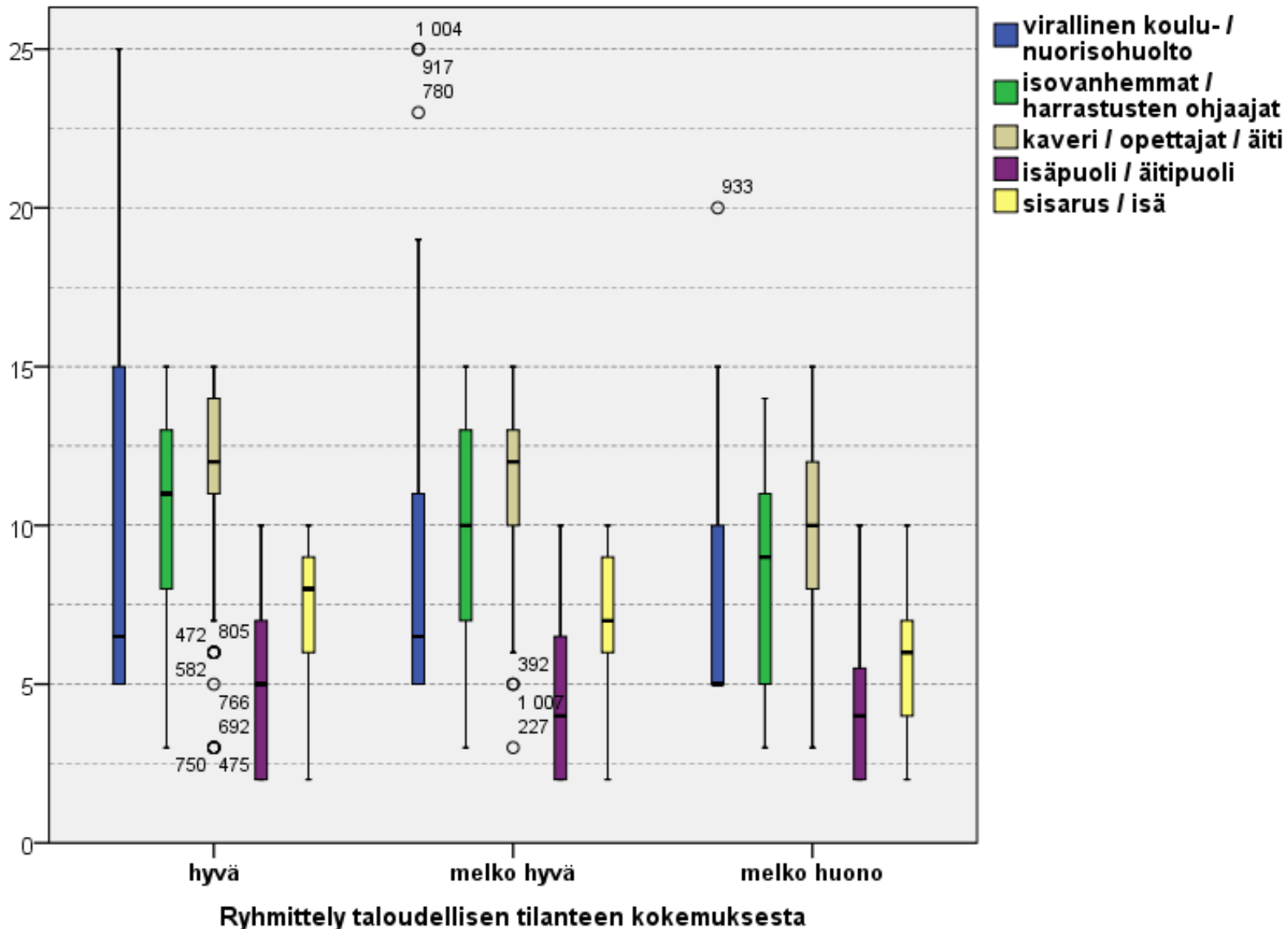
**KUVIO 16.** Kysymyksestä ”Kuinka usein ja missä tapaat kavereitasi” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma opintotasoittain. (Listwise-karsinta.)



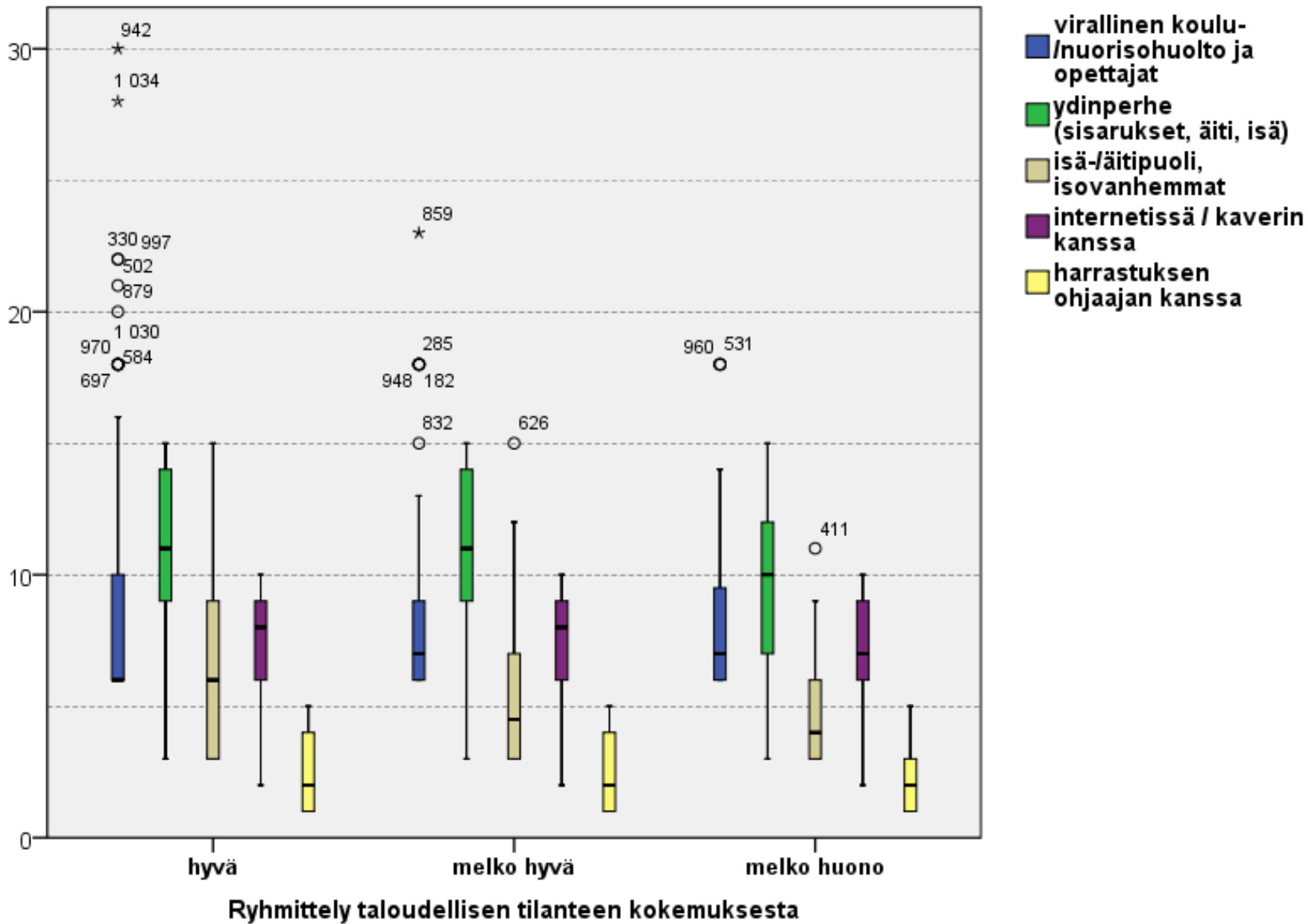
**KUVIO 19.** Kysymyksestä ”Kuinka usein ja missä tapaat kavereitasi” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma kunta-alueittain. (Listwise-karsinta.)



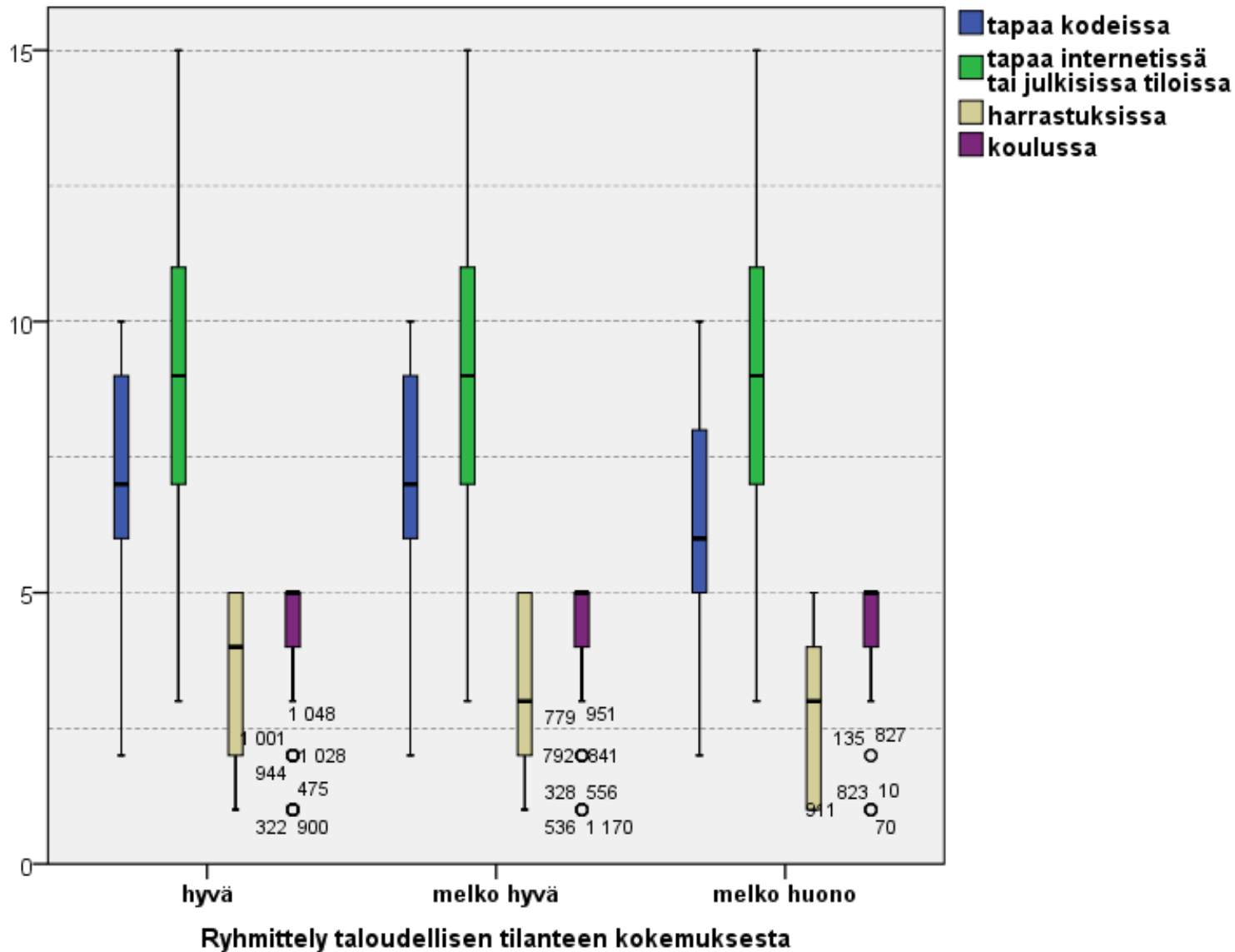
**KUVIO 6.** Kysymyksestä ”Kuinka usein käyt perheesi kanssa seuraavissa tapahtumissa tai paikoissa” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma taloudellisen tilanteen kokemuksen mukaan. (Listwise-karsinta.)



**KUVIO 11.** Kysymyksestä ”Kuinka usein seuraavat henkilöt huomaavat onnistumisesi” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma taloudellisen tilanteen kokemuksen mukaan. (Pairwise-karsinta.)



**KUVIO 16.** Kysymyksestä ”Kenen kanssa puhut ilon aiheista ja onnistumisistasi” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma taloudellisen tilanteen kokemuksen mukaan. (Pairwise-karsinta.)



**KUVIO 21.** Kysymyksestä ”Kuinka usein ja missä tapaat kavereitasi” muodostettujen summamuuttujien arvojen jakauma taloudellisen tilanteen kokemuksen mukaan. (Listwise-karsinta.)

TAULUKKO X. Ryhmittely taloudellisen tilanteen kokemuksesta kunta-alueittain jaoteltuna. (N=1027)

		kunta-alueet (3 kpl)			Yhteensä
		Oulu	Ouluun liittyvät kunnat	Yhteistoiminta- alue Lakeus	
Ryhmittely	hyvä	51,6%	57,1%	52,8%	53,8%
taloudellisten	melko hyvä	30,4%	31,1%	34,4%	31,6%
resurssien määrän	melko huono	18,0%	11,7%	12,8%	14,5%
kokemuksesta					
Yhteensä	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	(n)	(411)	(366)	(250)	(1027)

# Hyvinvoinnin tarkastelukehikko

Subjekttiivinen  
ulottuvuus

Objektiivinen  
ulottuvuus

Normatiivinen  
ulottuvuus

Hyvinvoinnin toteutuminen

Yhteiskunnan  
toiminta- ja jakomekanismit

Kansalaisten tarpeet  
ja voimavarat

Tyytyväisyys  
Viihtyvyys  
Onnellisuus  
Elämän laatu

Materiaalinen hyvinvointi  
Elintaso  
Resurssien hallinta

Yhteiskunnan  
määrittelemä  
hyvinvoinnin taso

# Mediaani-ikä vuonna 2025

Mediaani = keskimäinen havainto

Kunnat 2007

**Koko maa 44 vuotta**

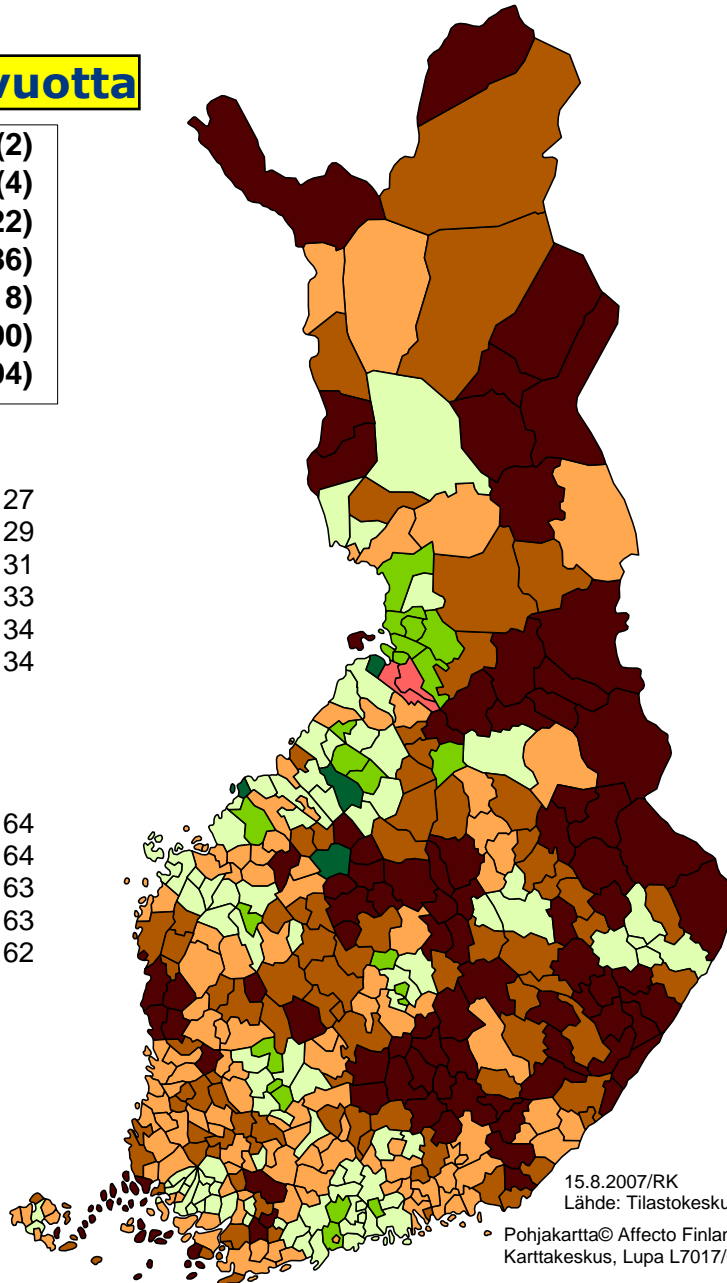
27 - 29	(2)
30 - 34	(4)
35 - 39	(22)
40 - 44	(86)
45 - 49	(118)
50 - 54	(90)
55 - 64	(94)

## Alimmat:

Liminka	27
Tyrnävä	29
Luoto	31
Lumijoki	33
Perho	34
Sievi	34

## Ylimmät:

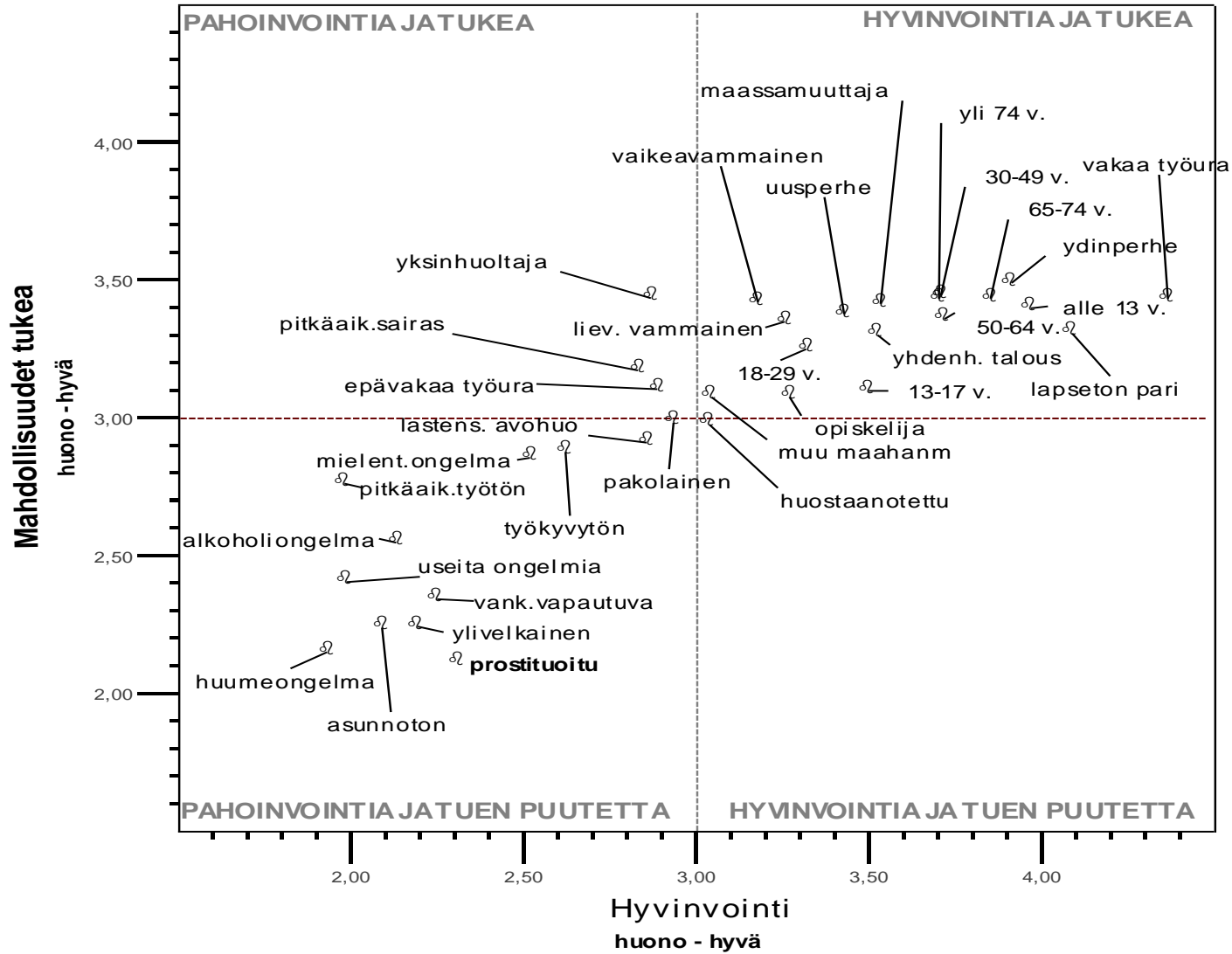
Luhanka	64
Savonranta	64
Puumala	63
Tervo	63
Kuhmoinen	62



15.8.2007/RK

Lähde: Tilastokeskus, asukasluvut

Pohjakartta© Affecto Finland Oy,  
Karttakeskus, Lupa L7017/07



# Taloudelliset resurssit 1

Koettu ja tosiasiallinen perheen taloudellinen tilanne ?

- yksihuoltajaperheiden taloudelliset ongelmat
- lapsiperheiden suhteellinen köyhyys on lisääntynyt
- perheen vähävaraisuus vaikuttaa lasten ja nuorten arkeen monella tavalla (vrt tuore tutkimus / MLL)
- esineellistynyt kulttuuri trendiharrastuksineen, merkkivaatteineen ja -esineineen voi lapsen ja nuoren kokemuksena olla ahdistava → erottautuminen ikätovereista

Esitutkimuksen perusteella ei voida vetää johtopäätöksiä eroista, mutta viitteitä esineellistyneen kulttuurin voimistumisesta nousee analyysistä - käytettävissä olevat rahat/vko

## Taloudelliset resurssit 2

Lasten ja nuorten itsenäistä rahankäyttöä leimaa polarisaatio:

n. kolmasosalla 0-14 €/vko

lopuilla 15-59 €/vko

pieni ryhmä 60-104 €/vko

- n. 16-20% lapsista ja nuorista kokee, että heillä on rahaa käytettävissä vähän ja vastaavasti
- 54-77%:ia kokee, että rahaa on paljon käytettävissä.
- Vaikutuksia lasten ja nuorten keskinäiseen arvostukseen ja vuorovaikutukseen

# Koulu sosiaalisena toiminta-areenana

- koulunkäyntiin ollaan motivoituneita - sujuu pääsääntöisesti hyvin
- koulun ”viralliset” päämäärät, oppiminen ja hyvät arvosanat toteutuvat
  - ”toiminnalliset aineet suosiossa: liikunta, kuvaamataito, käsityö ja kotitalous
  - lukuaineiden (biologia, maantieto, historia ja uskonto), matemaattisten aineiden ja kielten asema on vähemmän arvostettu kuin toiminnallisten aineiden
- Miten luku- ja matemaattisia aineita sekä kielten opetusta voitaisiin toiminnallistaa, jolloin niiden kiinnostavuus kasvaisi?
- kouluun liittyvien vaikeuksien keskeisiä auttajia: lasten ja nuorten vanhemmat sekä kaverit; sen jälkeen omat sisarukset ja opettajat
  - koulu muodostaa lasten ja nuorten elämässä keskeisen toiminnan areenan
  - kaveriverkosto on erityisen merkittävä sosiaalisen tuen tuottajana

# Pelot ja riskit 1

pelon aiheet jakautuvat laajalle – määrällisesti vähäisiä

- kaksi pelon syytä: liikenne ja illalla kaupungilla oleskelu.  
yhdyskuntasuunnittelu; mitä liikennesuunnittelu?  
mitä uhkia illalla kaupungilla?

kouluväkivallasta, kiusaamisesta tai syrjäytymisestä kyselyssä  
vain välillisesti tietoa (analyysi kesken)

- kouluikäisenä kohdatusta väkivallasta, kiusaamisesta tai syrjäytymisestä kertomatta jättäminen palautuu kolmeen syyryhmään: asian vähätelty, leimautumisen tai koston pelko ja vastaaja ei halunnut kertoa tai osannut sanoa syytä
- Syyryhmiin vaikutetaan avoimuutta ja luottamusta korostavalla yhteistyöllä ja toimintakulttuurilla

# Pelot ja riskit 2

## Kenelle lapset ja nuoret haluaisivat kertoa

väkivallasta, kiusaamisesta tai syrjäytymisestä?

→ **Sosiaalisen tuen kenttä tyhjenee**

- vain harva kertoisi kaverille, opettajalle, terveydenhoitajalle, koulukuraattorille tai poliisille
- alakoululaiset kertoisivat vanhemmille, mutta yläkoululaiset ja toisen asteen opiskelijat harvoin heillekään
- yläkoululaiset ja toisen asteen opiskelijat jäävät ongelman kanssa yksin

→ **Tulos huolestuttava ongelman luonteesta johtuen**

- seuraukset voivat olla kumuloituvia
  - vaikenemisen kulttuurista avoimuutta ja luottamusta korostavaan toimintatapaan; väkivalta, kiusaaminen ja syrjäytyminen esille kaikissa mahdollisissa yhteyksissä
- kynnys puhua ongelmasta matalaksi

# Pelot ja riskit 3

## Tupakka

Alakoululaisista vain muutama (n=3) kokeillut tupakkaa

Yläkoululaisista kokeiluja jo 17 %:lla, joista lähes päivittäin polttavia oli 8 % (n=8).

- tyttöillä oli polttamiskokemuksia enemmän
- säännöllisesti polttavia pojissa ja tytöissä saman verran

Toisen asteen opiskelijoista säännöllisesti polttavia on 27 % (n=148) ja satunnaisesti polttajia 17 %.

- säännöllisesti polttavien sukupuolijakauma on sama

Tupakointi yleistyy voimakkaasti varhaisnuoruudessa sekä tyttöillä että pojilla

Mitä ratkaisuja löydettävissä ongelmaan?

# Pelot ja riskit 4

## Alkoholi

- Alakoululaisissa ei alkoholin käyttäjiä
- Yläkoululaisista alkoholia on kokeillut 12 %:ia, joista kerran viikossa käyttää 3 %:ia (n=6)
- Toisen asteen opiskelijoista

noin kolmasosa (28 %) ei käytä alkoholia  
neljäsosa käyttää alkoholia harvemmin kuin 1krt/kk.  
37 %:ia käyttää alkoholia 1krt/kk  
11 %:ia 1krt/vko tai useammin

# Pelot ja riskit 5

## Huumeet

Huumeongelma ei koske alakoululaisia

- vain yksi koululainen aikoisi kokeilla, jos se olisi mahdollista

Yläkoululaisilla muutamia kokeiluja

- kahta lukuun ottamatta eivät aio jatkaa kokeiluja

Toisen asteen opiskelijoilla huumeongelma

- muutama potentiaalinen kokeilijaehdokas
- kokeiluja on 8 %:lla - päättäneet, että eivät jatka
- 4 %:ia (n=24) aikoo todennäköisesti jatkaa kokeiluja

Vaikka luku ei koko vastaajaryhmästä ole suuri,

- on mahdollinen huumeikäyttäjärühmä johon tulisi kiinnittää huomiota
- luku moninkertaistuu jos 4 %:n käyttäjämäärä pitää paikkansa koko koulun opiskelijamäärässä

## Kehittäminen

1 ammatin kehittäminen

2 funktionaalinen kehittäminen

3 projektikehittäminen

4 tuloskehittäminen (tulosjohtaminen)

5 ohjelmakehittäminen

6 prosessikehittäminen (vrt. funktionaalinen)

7 konseptikehittäminen

# Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma

Lapsia koskeva osio

Nuoria koskeva osio

Yhteinen osio

Nuorisotyöttömyyden poistaminen

Monipuolinen osallisuus